

Materiały i Sprawozdania
Rzeszowskiego Ośrodka Archeologicznego
Tom XVI
Rzeszów 1995

*Sylwester Czopek, Marek Florek, Jerzy Ginalski,
Andrzej Koperski, Andrzej Szpunar*

Badania archeologiczne prowadzone w Polsce południowo-wschodniej w 1994 roku

W 1994 roku badania archeologiczne prowadzone na terenie Polski południowo-wschodniej (województwa: krośnieńskie, przemyskie, rzeszowskie, tarnobrzesckie i tarnowskie) obejmowały prace wykopaliskowe, badania powierzchniowe oraz drobne prace zabezpieczające i dokumentacyjne w trakcie nadzorów nad większymi inwestycjami w obrębie miast.

Badania wykopaliskowe (i większe nadzory) prowadzono ogółem na 32 stanowiskach (por. tabela 1). Z tej liczby 15 przypada na epoki prehistoryczne (głównie neolit i epoka brązu), 6 na wczesne średniowiecze, 9 na czasy późnego średniowiecza i okres nowożytny oraz 2 na czasy prehistoryczne i wczesne średniowiecze (stanowiska wielokulturowe). Godny odnotowania jest ilościowy wzrost badań w porównaniu z rokiem poprzednim¹.

W prezentowanym zestawieniu (tabela 1) nie wszystkie badania mają jednakowy ciężar gatunkowy. Uwzględniono tu bowiem zarówno drobne prace ratownicze i sondażowe (np. Budy Głogowskie, stan. 11 i 36), jak i badania stacjonarne, będące kontynuacją prac z lat ubiegłych (np. Trzcinica 1, Kichary Nowe 2, Kopiec 4, Bachórz 16). Odrębnego podkreślenia wymaga kontynuacja systematycznego rozpoznawania problematyki związanej z późnośredniowiecznymi i nowożytnymi miastami. W tym nurcie mieszczą się zarówno nadzory prowadzone nad pracami ziemnymi (Bochnia, Krosno, Tarnów, Rzeszów), jak też badania wykopaliskowe (np. Tarnów, ul. Św. Anny).

Należy mieć nadzieję, że interesujące wyniki badań sondażowych w 1994 roku przyczynią się do kontynuacji prac na niektórych stanowiskach. Dotyczy to np. kurhanu w Dacharzowie czy zespołu wczesnośredniowiecznego w Budach Głogowskich — osada i grodzisko.

Drugim nurtem działań archeologów w Polsce południowo-wschodniej były w 1994 roku, podobnie jak w latach poprzednich, badania powierzchniowe, realizowane w ramach programu Archeologicznego Zdjęcia Polski. Prezentowana tutaj (ryc. 1) aktualna mapa zaawansowania tych prac jest bogatsza o 22 obszary zabudowane w 1994 roku. Wypełniają one istniejące jeszcze luki w całościowym obrazie osadnictwa pradziejowego i wczesnośredniowiecznego tej części kraju. Zwraca jednak uwagę prawie kompletny stan rozpoznania niektórych, dużych makroregionów i mezoregionów. Należy do nich niewątpliwie Kotlina Sandomierska. Już obecnie zasługuje ona na odrębne opracowanie osadnicze, bazujące właśnie na badaniach AZP.

Na koniec warto nadmienić, że mimo coraz mniejszych środków przeznaczanych na ochronę dziedzictwa archeologicznego, badania na terenie Polski południowo-wschodniej prowadzi się w stopniu porównywalnym z latami poprzednimi. Jest to możliwe dzięki współpracy muzeów, służb konserwatorskich i instytutów naukowo-badawczych. Nie bez znaczenia są wielorakie źródła finansowania, w tym także pozabudżetowe — np. pozyskiwane od sponsorów (badania w Trzciniczy) czy samorządów lokalnych (Lubenia).

Przypisy

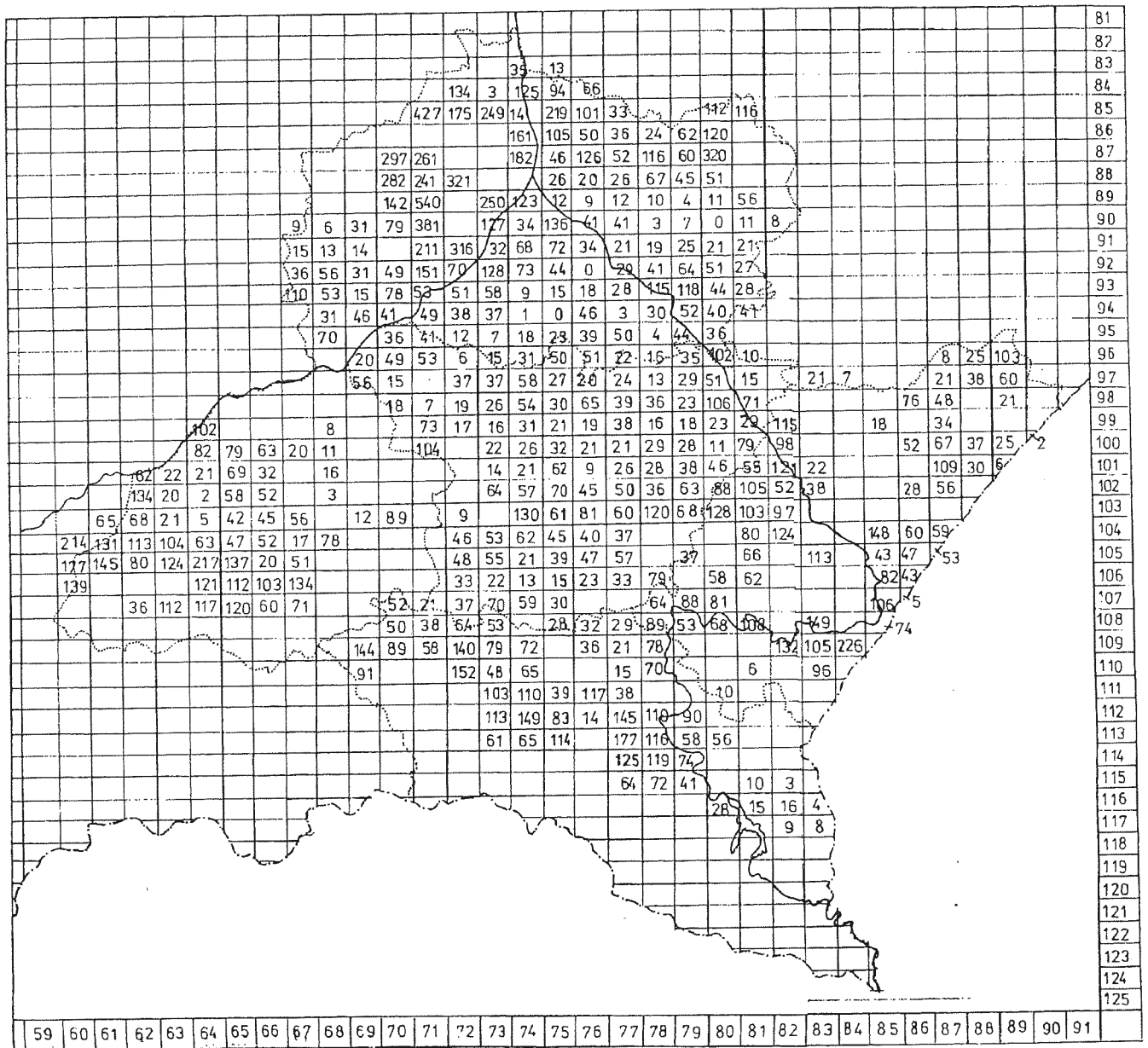
¹ S. Czopek, M. Florek, J. Ginalski, A. Koperski, A. Szpunar, *Badania archeologiczne prowadzone w Polsce południowo-wschodniej w 1993 roku*, „MSROA”, Rzeszów 1994, s. 347—350.

Tabela 1.

Zestawienie stanowisk archeologicznych badanych w 1994 roku na terenie Polski południowo-wschodniej

Lp.	Stanowisko	Gmina	Charakter stanowiska	Chronologia, kultura	Rodzaj badań	Autor
woj. Krosno						
1.	Cergowa 3	Dukla	pracownia krzem.	neolit/WEB	sondażowe	J. Budziszewski
2.	Krosno 1	—	miasto – mury obronne	PŚ/Ok. Now.	ratownicze	J. Ginalski
3.	Pakoszkówka 26	Sanok	osada	Lt, OWR	sondażowe	E. Pohorska-Kleja
4.	Rymanów 25	Rymanów	osada	Ha-Lt	sondażowe	J. Ginalski, A. Muzyczuk
5.	Sanok-Olchowce 16	Sanok	osada i cmentarzysko	EB — GT	ratownicze	M. Zielińska
6.	Sieklówka Dolna 7	Kołaczyce	osada	KPL, EB/Ha	sondażowe	P. Madej
7.	Trzcinica 1	Jasło	osada, grodzisko	WEB, WŚ	stacjonarne	J. Gancarski
woj. Przemysł						
8.	Bachórz 16	Dynów	osada	ep. prahistoryczne, WŚ	stacjonarne	M. Parczewski
9.	Dynów 11	Dynów	osada	WŚ	ratownicze	A. Kostek
woj. Rzeszów						
10.	Budy Głogowskie 11	Głogów Młp.	osada	WŚ	ratownicze	A. Lubelczyk, P. Mitura
11.	Budy Głogowskie 36	Głogów Młp.	grodzisko	WŚ	ratownicze	A. Lubelczyk, P. Mitura
12.	Lubenia 1	Lubenia	grodzisko	WŚ	stacjonarne	A. Lubelczyk
13.	Rzeszów — Ratusz	—	miasto	Ok. Now.	ratownicze	A. Lubelczyk
woj. Tarnobrzeg						
14.	Dacharzew 1	Wilczyce	cmentarzysko, kurhan	KPL, KT	stacjonarne	M. Florek, J. Ścibior
15.	Kichary Nowe 2	Dwikozy	cmentarzysko, osada	KPL, CLP, KCSz, KM	ratownicze, stacjonarne	H. Kowalewska-Marzałek
16.	Kopiec 4	Annopol	pracownie krzemieniarskie	KŚ, GT	stacjonarne	B. Bargieł, J. Libera
17.	Łęg 3	Połaniec	osada	VI—VII w.	ratownicze	J. Michalski, Z. Polak, J. Ścibior
18.	Wilczyce 10	Wilczyce	obozowisko	KMG	sondażowe	H. Kowalewska-Marzałek
19.	Zalesie 5	Jeżowe	osada	KT	stacjonarne	H. Taras
20.	Kornacice 1	Opatów	cmentarzysko	KPM	ratownicze	M. Florek
woj. Tarnów						
21.	Bochnia 1	Bochnia	miasto	Ok. Now.	ratownicze	E. Dworaczyński
22.	Czchów-Zamek	Czchów	zamek	XIII—XVI w.	stacjonarne	A. Szpunar
23.	Dębina Łętowska 1	Wojnicz	osada	KŁ	ratownicze	A. Cetera, J. Okoński
24.	Dębina Zakrzewska 1	Wojnicz	osada	KŁ	ratownicze	A. Cetera, J. Okoński
25.	Nowy Wiśnicz	Nowy Wiśnicz	miasto	Ok. Now.	ratownicze	E. Dworaczyński
26.	Rudka 4	Wojnicz	osada	OWR	ratownicze	A. Cetera, J. Okoński
27.	Tarnów 14	—	miasto	Ok. Now.	ratownicze	E. Dworaczyński
28.	Tarnów, ul. Św. Anny	—	miasto	Śr. – Ok. Now.	stacjonarne	A. Cetera, J. Okoński
29.	Tarnów 101	—	osada	WŚ	ratownicze	A. Cetera, J. Okoński
30.	Uście Solne 3	Szczurowa	osada	Ok. Now.	ratownicze	E. Dworaczyński
31.	Wojnicz 1	Wojnicz	miasto	Śr. – Ok. Now.	ratownicze	A. Cetera, J. Okoński
32.	Wrzępie 34	Szczurowa	osada	OWR	ratownicze	J. Okoński

Zastosowanie skrótów: CLP — cykl lendzielsko-polgarski, EB — epoka brązu, GT — grupa tarnobrzeńska, Ha — okres halsztacki, KCSz — kultura ceramiki sznurowej, KŁ — kultura łużycka, KM — kultura mierzanowicka, KMG — kultura magdaleńska, KPL — kultura pucharów lejkowatych, KPM — kultura pomorska, KT — kultura trzciniecka, KŚ — kultura świderska, Lt — okres lateński, Ok. Now. — okres nowożytny, OWR — okres wpływów rzymskich, PŚ — późne średniowiecze, WEB — wczesna epoka brązu, WŚ — wczesne średniowiecze.

Ryc. 1. Stan zaawansowania Archeologicznego Zdjęcia Polski na obszarze województw: krośnieńskiego, przemyskiego, rzeszowskiego, tarnobrzeskiego i tarnowskiego (według danych na koniec 1994 roku); obszary zbadane oznaczono cyfrą pokazującą jednocześnie liczbę zewidencjonowanych stanowisk

Abb. 1. Forschungsstand des archäologischen Bildes Polens auf den Gebieten der Wojewodschaften: Krosno, Przemysl, Rzeszow, Tarnobrzeg und Tarnow (nach den Angaben fürs Jahresende 1994); die untersuchten Gebiete werden mit der Zahl markiert, die gleichzeitig die Anzahl der ins Verzeichnis aufgenommenen Fundstellen zeigt

Рис. 1. Состояние исследования памятников в рамках Археологической съемки Польши на территории воеводств: Кросненского, Перемышльского, Тарнобжегского и Тарновского (согласно данным на конец 1994 года); исследованные районы обозначены цифрой, представляющей одновременно количество взятых на учет памятников

*Sylwester Czopek, Marek Florek, Jerzy Ginalski,
Andrzej Koperski, Andrzej Szpunar*

Archäologische Untersuchungen im Südostpolen 1994

Zusammenfassung

Dieser kurze Bericht enthält die wichtigsten Informationen über archäologische Untersuchungen aus dem Jahre 1994 auf den Gebieten der Wojewodschaften: Krosno, Przemyśl, Rzeszów, Tarnobrzeg und Tarnów.

In der Tabelle 1 werden die Fundstellen zusammengestellt mit der Angabe ihres Charakters, Chronologie, Art und des Autors der untersuchungen. Insgesamt wurden Arbeiten auf 32 Fundstellen durchgeführt, 15 darunter sind urgeschichtliche Objekte (hauptsächlich Neolithikum und Früheisenzeit), 6 sind frühmittelalterliche Objekte,

9 — spätmittelalterliche und neuzeitliche Objekte und 2 mehrschichtige Objekte — vorgeschichtlich-frühmittelalterlich. Die genannten Arbeiten umfaßten sowohl große stationäre Ausgrabungen (z.B. Bachórz, Trzcinica) als auch augenblickliche rettungs- und Sondierungsarbeiten.

Zweite Sphäre der Geländetätigkeit bilden systematische Oberflächen-Sucharbeiten im Rahmen des Programms des archäologischen Bildes Polens. Den heutigen Forschungsstand präsentiert die Karte auf der Abbildung 1, wo auch 22 im Jahre 1994 untersuchte Gebiete markiert worden sind.

*Сыльвестэр Чопэк, Марэк Фльорек, Ежи Гинальски,
Анджей Коперски, Анджей Шпунар*

Археологические исследования, проводимые на территории юго-восточной Польши в 1994 году

Резюме

В этом кратком сообщении содержится самая существенная информация, касающаяся археологических исследований, проводимых в 1994 году на территории воеводств: Кросненского, Перемышльского, Жешовского, Тарнобжегского и Тарновского. В таблице 1 представлен перечень памятников, которые подвергались раскопкам, а также данные о характере памятника, его хронологии, категории, авторе исследований. В целом исследования осуществлены на 32 памятниках, из которых 15 — это объекты доисторические (главным образом, неолит и ранний период эпохи бронзы), 6 — раннесредневековых, 9 —

позднесредневековых и относящихся к периоду новой истории и 2 многослойных, предисторически-раннесредневековых. Упомянутые выше работы охватывали в равной мере как большие, стационарные раскопки (например, Бахуж, Тшциница), так и экстренные охранные и шурфовочные исследования.

Второй областью полевой активности были систематические исследования по поиску новых памятников, осуществляемые в рамках программы АСП. Состояние изученности памятников представлено на карте на рис. 1. Здесь также отмечены 22 района, исследованные в 1994 году.